



A néhai költő, rádiós és lapszerkesztő, a Székely himnusz szerzőjének **Csanády György**nek a hajtincse, katonasapkája, írógépe, az 1921-ben eredetileg kantátának íródott, később a székelység himnuszává vált vers eredeti, megzenésített változata – csupán néhány azokból a személyes tárgyakból, amelyek az író leszármazottai, fia és unokája,

Csanády András

és

Márton

személyesen adott át megőrzésre és majd bemutatásra a

Haáz Rezső Múzeum

nak.

Az örökösök és az intézmény vezetősége között szeptember 3-án megkötött szerződés értelmében az utódok nem mondtak le a családi örökségről, egyelőre **50 évre letétbe**

helyezték azt a múzeumban, a szerződés meghosszabbításának ígéretével. Így nem csak az intézmény, de a látogatói is haszonélvezői lehetnek az irodalomtörténeti, történelmi és a Csanády-életmű megismerése és megértése szempontjából is értékes hagyatéknak.



Az előzményekről **Miklós Zoltán** igazgató és az 1952-ben elhunyt Csanády György

leszármazottai szolgáltak érdekes részletekkel. A beszélgetésen jelen volt a Budapesten élő családdal több, mint negyven éve barátságban levő **Zepeczan**
er Jenő,
a múzeum nyugalmazott igazgatója is.

Nem véletlenül, hiszen a Csanády-hagyatéknek a szülővárosban való elhelyezésének terve még igazgatósága idején felmerült, de a körülmények úgy hozták, hogy a megvalósításra most érett meg az idő.

Budapest az otthon, Udvarhely az itthon

Az 1920-ban Budapestre telepedett és azóta is ott élő Csanády család és Székelyudvarhely története szorosan összefonódik. Bár a történelmi idők széljárása nem kedvezett a hazatelepedésnek, a már Magyarországon született és élő leszármazottak számára ma is Székelyudvarhely a szülőváros.

Ez az egyik fontos apropója annak, hogy az örökösök nem csak Csanády György hamvait helyezték itt nyugalomra a református temetőben, de **a személyes hagyatékának is itt, Székelyudvarhelyen kerestek biztonságos otthont.**



Az Udvarhelyhez kötődést a szülők oltották bele két gyermekükbe. A festőművésszé vált fiú, András képzőművészként sokszor megfordult itt és személyes ismeretségek kötik a helyi „festőművész kolóniához”. Az idős férfi bensőséges, szeretetteljes családi fészekként emlegeti fel a budapesti otthont, szüleire és édesapjára, Györgyre úgy emlékezik, mint **akinek mindig is szívügye maradt Udvarhely**, a szülő-és iskolavárosa és Erdély.

Ez határozta meg Csanády életútját, ennek szellemében élt és lett 1920-ban a hazájuktól elszakadt fiatal erdélyieket felkaroló *Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyetemének* egyik alapítója is.

A szülők által mesélt itthoni történetek voltak a családi mesék és a budapesti otthont látogató családi barátok is főként az Erdélyből emigrált neves személyiségek közül kerültek ki, mint például a művészeti iskola névadója, **Palló Imre**, Tompa László unokaöccse, **Tompa Kálmán** és a szintén az anyaországba emigrált Hosszú Zoltán színész – emlékezett kedvünkért Csanády András.

Megérteni a Székely himnuszt

Csanády András feladatának tekinti a híres édesapa életművének megismertetését, a munkásságával és legismertebb művével, **a Székely himnusszal kapcsolatos félremagyarázások tisztázását.**

A hagyaték letétbe helyezésének nem csak Csanády-kép helyreigazítása, de a különböző médiákban napvilágot látott hamis mítoszoknak az elosztatását is szolgálja – mondta az idős utód.

Bevallása szerint a '90-es években, **Erdélyben és a határon túl is fellángoló himnusz-kultusz számára inkább aggodalomra adott okot**

, „hogyan talán egy mást látnak és értenek benne, mint amit valójában jelképez és jelent”, ezért döntött úgy, hogy „szegény apámat kimentem abból a csávából, amibe belemászott”.



Az édesapja életművével, munkásságával és legfőképpen a Székely himnusz keletkezésének körülményeivel kapcsolatosan számos kérdésre maga is meg kellett, hogy keresse az igazi választ.

„Közel 100 év telt el, ami alatt nagyon sokat változott a világ. Azok a körülmények, amelyek között a mű keletkezett és útjára indult, kíván némi erőfeszítést és igyekezetet megérteni. **Maga m is fokozatosan értettem meg, hogy ez a rövid mű tulajdonképpen mit is tartalmaz**, mire is készült és mivé is lett, és ebben az ő életének értelmezése hogyan található” – kezdte magyarázatát.

„Udvarhely apám kibocsátó városa, családja több nemzedékének otthona. Valamiképpen **tudni a kell, miről szól ez a költemény**

, meg kell értenie és ismernie apám személyiségét. Ezt akartam, az életének néhány reprezentatív állomását szemléltető tárgyi eszköz által is hozzáférhetőbbé, megfoghatóbbá tenni” – foglalta össze a kordokumentumként is becses családi örökség lététbe helyezésének legfőbb okát Csanády András.

Örökség a polcokon

A tárgyi hagyatékot közszemlére tenné az intézmény, de egyelőre az emlékszoba vagy állandó tematikus kiállítás megfelelő helyét még keresik – mondta Miklós Zoltán igazgató, magyarázatképpen hozzátéve, hogy a jelenlegi épületben pillanatnyilag nincs erre alkalmas helyiség, de ez **nem jelenti azt, hogy a Csanády-örökség a raktárban fog porosodni.**



Csanády György a fennállásának centenáriumát e hét végén ünneplő Baczkamadarasi Kis Gergely Református Kollégium diákja volt, itt érettségizett. A százéves évforduló alkalmával a Haáz Rezső Múzeum egy **időszakos kiállítással tiszteleg a nagy múltú iskola előtt.**

A régi kort idéző tárgyak között ott lesz az az 1913-ban készült tablókép is, amelyen a 18 éves, végzős Csanády Györgyöt is megörökítette a fotográfus.